herpy

SALAMANDERE

Chinese Warty Newt

Paramesotriton chinensis

Paramesotriton chinensis er en kraftig, nesten helt vannlevende salamander på 12-15 cm fra elver, våtmarker og fuktig skog i det sentrale, østlige og sørlige Kina. Den er brun med kraftig kornet hud, gule flekker i varierende omfang og oransje til rød buk. I fangenskap er den et nøysomt, kjøleelskende akvariedyr som trenger rent vann under 22 °C.

Familie: Salamandridae Tidligere navn: *Cynops chinensis* **Mild hudgift**

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**12-15 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**10-15 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Akvatisk**
Biotop	**Regnskog og våtmark**
Hudgift	**Mild** Vask hendene etter kontakt, og hold fingrene unna øyne og munn
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 30 × 35 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**15-20 °C**
Temperatur, natt	**13-18 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Akvaterrarium** dybde 15-20 cm
UVB	**Ikke nødvendig**
Vinterhvile	**10-13 °C** 7-9 uker
Kosthold	**Insekter, ferdigfôr og mark/snegler**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Larver i vann**
Egglegging	**I vann**
Egg per sesong	**80-100**
Eggleggінger per år	**1**
Klekking	**14 dager** ved 15-20 °C
Larvetid	**80-100 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Ferdigfôr og små vanndyr (dafnier, mygglarver)**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Paramesotriton chinensis er en kraftig, tettbygd salamander. Hunnene blir opptil omtrent 15 cm til sammen, hannene litt mindre. Huden er markert kornet og brun, og kornetheten er, sammen med de gule flekkene som de fleste dyr har i større eller mindre grad, det beste kjennetegnet overfor de øvrige artene i slekten. Buken er oransje til rød med et mørkt mønster. Larvene er omtrent 1 cm ved klekkingen og dypt svarte, og noen får flekker allerede som larver.

Hos voksne dyr er hunnens hale tydelig lengre enn hannens. I yngletiden får hannen en blåhvit stripe langs halen og en oppsvulmet kloakk. Huden inneholder tetrodotoksin, en sterk nervegift, som også finnes hos andre asiatiske vannsalamandrer. Giften gjør ikke skade gjennom hel hud, men dyrene må ikke håndteres mer enn nødvendig. Vask hendene etter kontakt, og ikke ta på øyne eller munn.

Arten ble beskrevet i 1859 av John Edward Gray. Den er den arten i slekten som oftest er i handelen, og den forveksles ofte med andre arter og selges under feil navn, noen ganger sammen med *Cynops orientalis*. De aller fleste dyrene i handelen er villfanget, men oppdrettede dyr forekommer. Friske dyr kan bli 10 år eller mer i fangenskap.

Utbredelse og leveområde

Paramesotriton chinensis lever utelukkende i Kina, fra Chongqing og Hunan i vest til Anhui, Zhejiang og Fujian i øst og Guangdong og Guangxi i sør.

> **Naturlig utbredelse:** Kina.

LEVEOMRÅDE

Paramesotriton chinensis lever i elver, vassdrag og ferskvannssumper i subtropisk til tropisk, fuktig lavlandsskog. Dyrene er nesten helt vannlevende og holder til ved bunnen i rent, kjølig vann. Somrene er varme og regnfulle, vintrene kjøligere, og den kjølige årstiden er en del av artens årsrytme.

Stell

TERRARIET

Et par av *Paramesotriton chinensis* kan holdes i et akvarium på minst 60 × 30 × 35 cm (omtrent 60 liter). En enkelt salamander kan nøye seg med omtrent 40 liter, men dyrene er kraftige og trenger plass til å bevege seg. Flere dyr krever et større akvarium med mange skjulesteder i form av steiner, bark, røtter og planter. Voksne dyr trenger bare en liten landdel, for eksempel en flytende kork-øy eller en stein som rager opp av vannet. Lokket skal sitte tett, for dyrene kan forlate vannet.

Bruk sand eller store steiner som bunn, eller la den være bar. Fin grus kan svelges og gi tarmslutning. Bunnmaterialet skal vaskes grundig og rengjøres med en grusstøvsuger ved hvert vannskifte.

TEMPERATUR

Paramesotriton chinensis skal holdes kjølig: 15-20 °C om dagen og 13-18 °C om natten, og vannet må ikke komme over 22 °C. Om sommeren krever det i mange boliger kjøling med vifte, kjøleelementer eller et kjølig rom.

En kjølig vinter på 10-13 °C i omtrent to måneder uten fôring forbereder yngletiden. Dyrene blir i vannet hele vinteren.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Paramesotriton chinensis er nesten helt vannlevende, så luftfuktigheten spiller en liten rolle. Omtrent 70-90 % i rommet er fint. En landdel skal holdes fuktig.

VANN OG VANNKVALITET

Vannet skal være omtrent 15-20 cm dypt. Arten er ikke kresen med vannverdiene, så lenge vannet er rent, og ekstreme verdier av pH og hardhet unngås. Bruk avklort springvann. Et svampfilter drevet av en luftpumpe eller et lite innvendig filter virker bra. Bytt en del av vannet jevnlig. Dyrene søler under fôringen, med mindre de fôres med pinsett, så fôrrester skal fjernes.

LYS OG UVB

Dyrene trenger ikke kraftig lys. Et enkelt lysstoffrør eller LED-rør i akvariets lengde på en timer gir en fast døgnrytme og er nok. UVB er ikke nødvendig.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Paramesotriton chinensis spiser det meste: biter av levende meitemark, siriss, voksmøllarver, nylig hudskiftede melormer, kakerlakker og biter av reker samt fôrstaver til vannskilpadder. Voksne fôres to ganger i uken, unger tre til fire ganger i uken. Larver skal ha levende fôr daglig: nyklekte artemia, dafnier, hvite ormer og tubifex. Venn dyrene til å ta fôr fra en pinsett, slik at det er lett å se hvor mye hvert dyr spiser, og vannet holdes renere. Med variert kost er tilskudd overflødig.

ATFERD OG HÅNDTERING

Paramesotriton chinensis er sky i begynnelsen, men når dyrene har vent seg til det faste akvariet sitt, blir de ofte tillitsfulle og svømmer langs frontglasset i forventning om fôr. Dyrene må ikke håndteres mer enn nødvendig, fordi huden er halvgjennomtrengelig. Bruk et nett til flytting.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Voksne dyr av *Paramesotriton chinensis* er enkle å kjønnsbestemme: hunnens hale er tydelig lengre enn hannens når to dyr sammenlignes. I yngletiden får hannen en blåhvit stripe langs halen og en oppsvulmet kloakk. Alderen ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert.

PARRING

Til yngletiden stoppes fôringen i omtrent to måneder om vinteren, og temperaturen senkes omtrent 5 °C under det vanlige. Paringen skjer sent på våren og tidlig på sommeren. Under frieriet vifter hannen med halen, og det kan pågå hele våren.

EGG OG LARVER

Hunnen legger omtrent i begynnelsen av juni 80-100 egg enkeltvis rundt i akvariet, mest på javamose, men også på røtter og drivved. Fjern ubefruktede egg som begynner å få mugg. Eggene kan flyttes til en separat balje med luftstein eller bli i et avskjermet område av akvariet.

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter omtrent to uker. Larvene er ca. 1 cm og dypt svarte. De oppdrettes adskilt fra de voksne, enten i et eget akvarium eller, hvis det bare er noen få, i en avskjermet del av de voksnes akvarium, for eksempel i en yngelfanger til levendefødende fisk. Larvene fôres daglig med levende fôr (nyklekte artemia, dafnier, hvite ormer og til de største tubifex), og de største tar også frosne mygglarver og annet ferdigfôr. Etter omtrent tre måneder forvandler larvene seg til unger som lever på land.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene fôres daglig med små byttedyr: skrukketroll, bananfluer, nyklekte siriss, tubifex, hvite ormer, små biter av meitemark og tinte frosne mygglarver, som tilbys med pinsett. Etter hvert som ungene vokser, reduseres fôringen til tre ganger i uken. Ungene holdes i små plastbokser ved samme temperatur som de voksne, med skjul av korkbark eller små leirskår og et bunnlag av fuktig kjøkkenrull eller fuktig skogjord. Kjøkkenrullen må ikke tørke ut og byttes minst én gang i uken. Det skal ikke være en vannskål, for salamandrer tar opp vann gjennom huden. Unge voksne dyr kan flyttes tilbake til vannet og holdes som de voksne.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

Helse og vanlige feil

Typiske feil og sykdommer hos *Paramesotriton chinensis*:

- Varme og dårlig vann: hold vannet under 22 °C og rent.
- Fin grus som svelges og gir tarmslutning.
- Bsal (*Batrachochytrium salamandrivorans*): soppen stammer fra Øst-Asia og er funnet hos flere arter i slekten. Mange salamandrer dør av den, også noen asiatiske arter, og den kan bæres uten synlige tegn. Nye dyr skal i karantene, og utstyr og hender skal rengjøres mellom akvarier.
- Dyr som ikke vil spise, har hudsår eller hevelser, skal til en veterinær med kunnskap om amfibier.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.